

Aika 23.03.2026, klo 18:00

Paikka Kaupunginvirasto, Laitila-sali

Käsiteltävät asiat

- § 11 Laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 12 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen**
- § 13 Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite Kaukolankodin tulevasta käytöstä**
- § 14 Keskustan ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmien valtuustoaloite koskien vauvarahan maksamista**
- § 15 Kokoomuksen valtuustoaloite koskien Laitilan elinkeinotoiminnan kehittämistä**
- § 16 Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien maksutonta varhaiskasvatusta 3-5-vuotiaille lautilalaisille lapsille**
- § 17 Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien vieraslajien torjuntaa**
- § 18 Valtuustoaloitteet vuonna 2025**
- § 19 Kaupunginvaltuuston kokousajat syyskaudella vuonna 2026**
- § 20 Määrärahaylitys / tekninen toimi**
- § 21 Määrärahaylitys vuoden 2025 talousarvioon / hallintotoimi**
- § 22 Laitilan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedot**

Osallistujat

Pekka Kuusisto, puheenjohtaja
Heikki Peltola, 1. varapuheenjohtaja
Pertti Pokki, 2. varapuheenjohtaja
Heli Kiertokari-Laitinen, sihteeri
Virve Aho
Jukka Alkio
Nina Arokoivu
Viktoria Hulenکو
Pertti Kerttula
Mika Kinnala
Jari Kiveinen
Janne Kuusisto
Tapio Kylä-Heiko
Santeri Laaksonen
Hanna Lahtonen
Linda Lahtonen
Heidi Lähteenmäki
Jarkko Männistö
Jussi Perkkola
Oskari Pilppula
Tanja Raisto-Elo
Juha Raittinen
Frans Rantapere
Joonas Rinne
Riikka Saarela
Susanna Saari
Tiina Saari
Irina Tsabanova
Katja Ukkonen
Ilmari Vuorela
Tuomas Vuorio
Riikka Wessman
Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja
Susanne Laaksonen, sivistysjohtaja
Mika Raula, tekninen johtaja
Marika Silvennoinen, talousjohtaja

§ 11

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupungin hallintosäännön mukaan kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään 6 päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa kokouksesta tiedotetaan kaupungin verkkosivuilla, julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja valtuuston päätöksen mukaisesti Laitilan Sanomissa.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kaupunginvaltuuston esityslista on lähetetty valtuutetuille ja kaupunginjohtajalle 17.3.2026.

Kokouskutsu on laitettu kaupungin verkkosivuille ja ilmoitustaululle 17.3.2026 ja julkaistu Laitilan Sanomissa 20.3.2026.

Ehdotus

Suoritetun läsnäolijoiden toteamisen jälkeen kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 12

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 34 §:n mukaan valtuuston pöytäkirjan tarkastavat kaksi kullakin kerralla tehtävään valittua valtuutettua.

Ehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kaupunginvaltuuston jäsenet Jarkko Männistö ja Heikki Peltola.

Kaupunginvaltuusto, § 22, 24.03.2025
Kaupunginhallitus, § 90, 31.03.2025
Kaupunginvaltuusto, § 25, 28.04.2025
Tekninen valiokunta, § 6, 28.01.2026
Kaupunginhallitus, § 36, 23.02.2026
Kaupunginvaltuusto, § 13, 23.03.2026

§ 13

Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite Kaukolankodin tulevasta käytöstä

LAI Dno-2025-236

Kaupunginvaltuusto, 24.03.2025, § 22

Kaupunginvaltuutettu Heikki Peltola esitti Kokoomuksen valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

"Kaupunki on aloittanut mittavat talouden sopeuttamistoimet. Yhteistoimintamenettelyiden aloittamisesta annetussa ilmoituksessa on todettu seuraavaa:

Talouden sopeutus edellyttää kaupungin organisaation ja toimintojen rakenteellista tarkastelua. Vain rakenteellisten muutosten kautta voidaan saavuttaa konkreettisia ja pysyviä kustannussäästöjä sekä tehokkuuden ja tuottavuuden nousua. Huomiota tulee kiinnittää tilankäytön tehostamiseen ja tiloista luopumiseen, mahdollisten päällekkäisten prosessien tai toimintojen poistamiseen sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen varmistamiseen

Kaupunki on edennyt isoin askelin tässä sopeuttamistyössä; henkilöstöä on vähennetty, kyläkoulu suljettu ja palveluita heikennetty. Tilakäytön osalta, eteneminen ei ole ollut yhtä tehokasta. Tilakäytön suunnittelu tulee olla ennakoivaa ja kustannustehokasta. Ylimääräisistä tiloista tulee lähtökohtaisesti pyrkiä pääsemään eroon viipymättä. Osa kiinteistöistä on myös sellaisia, että niiden jatkokäytön osalta tulee käynnistää suunnittelutyö.

Aloite

Ikäihmisten uusi palveluasumisyksikkö on rakenteilla Varhan toimesta ja näin ollen kaupungilla on jo nyt tiedossa, että Kaukolankodin kiinteistö tulee jäämään tyhjilleen. Kaupungin tulee aloittaa suunnittelutyö kiinteistön jatkotyöstä viipymättä sillä ajatuksella, että kiinteistöä kunnostetaan ja rakennus säilyy Laitilan katukuvassa myös tulevaisuudessa."

Ehdotus

-

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi em. valtuustoaloitteen lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 90

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on teknisellä johtajalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 28.04.2025, § 25

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto käy aloitteesta lähetekeskustelun.

Päätös

Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käyttivät valtuutetut Seppo Rinne ja Heikki Peltola.

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen valiokunta, 28.01.2026, § 6

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen koskien Kaukolankodin tulevaa käyttöä. Kaukolankodin käyttö nykyisessä muodossaan tulee päättymään loppukesästä 2026, jolloin sen asukkaat siirtyvät uusiin ajanmukaisiin tiloihin.

Varhan kanssa on tehty vuokrasopimus osasta Kaukolankodin tiloja vuoden 2027 loppuun. Varha tulee käyttämään vuokrattavia tiloja väistötiloina, kun se kunnostaa Uudessakaupungissa vastaavia tiloja. Tämä varsin lyhytaikainen vuokrasopimus ei poista tarvetta ratkaista pitkäjänteisesti Kaukolankodin rakennuksen tulevaa käyttöä ja omistustakin. Kaupungin omien toimintojen sijoittaminen rakennukseen lienee poissuljettua, johtuen useasta syystä. Ensinnäkin tilat on aikoinaan rakennettu ja suunniteltu hoitolaitokseksi ja niiden soveltuminen kaupungin muuhun käyttöön on vaikeaa. Lisäksi Kaukolankoti sijaitsee varsin etäällä keskustaaajamasta, mikä osaltaan tuo lisähaasteita.

Vaikka tiedossa on, että Kaukolankodin rakennusten myynti tulisi olemaan vaikeaa, niin se on ainoa taloudellisesti järkevä ratkaisu. Rakennuksen ylläpitokustannukset eivät juurikaan pienene, on tiloille käyttöä tai ei. Kaukolankodin purkaminen ei ole mahdollista. Suojelumääräykset estävät sen, eikä purku muutenkaan olisi mielekästä.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Raula, tekninen johtaja

Tekninen valiokunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle vastauksenaan Laitilan Kokoomuksen valtuustoryhmälle, että kaupunki päättäisi asettaa Kaukolankodin rakennuksen myyntiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 23.02.2026, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää ohjeistaa asettamaansa määräaikaista kiinteistötyöryhmää ottamaan Kaukolankodin tulevaisuuden mahdollisuuksia selvittäessään huomioon näkökulman kiinteistön mahdollisesta myymisestä.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se ohjeistaa asetettua määräaikaista kiinteistötyöryhmää ottamaan Kaukolankodin tulevaisuuden

mahdollisuuksia selvittäessään huomioon näkökulman kiinteistön mahdollisesta myymisestä.

Edelleen kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Kaupunginvaltuusto, § 78, 29.09.2025

Kaupunginhallitus, § 226, 06.10.2025

Kaupunginvaltuusto, § 83, 27.10.2025

Kaupunginhallitus, § 43, 23.02.2026

Kaupunginvaltuusto, § 14, 23.03.2026

§ 14

Keskustan ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmien valtuustoaloite koskien vauvarahan maksamista

LAIIDno-2025-672

Kaupunginvaltuusto, 29.09.2025, § 78

Kaupunginvaltuutettu Tanja Raisto-Elo esitti Keskustan ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmien kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

"Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Laitilan asukasluku on pysytellyt samalla tasolla jo useamman vuoden ajan, ollen noin 8500 asukasta, ja samanaikaisesti syntyvyyden on havaittu hiljalleen laskeneen huolestuttavalle tasolle. Kaupungin tilinpäätöskirjasesta käy ilmi, että vuonna 2022 Laitilaan syntyi 62 lasta, vuonna 2023 samoin 62 lasta ja vuonna 2024 syntyi 69 lasta. Kuluvalla vuodelle on ennustettu syntyvyyden huomattavaa laskua. Laitilaan oli syntynyt kuluvan vuoden elokuun loppuun mennessä 30 lasta, ja vuoden loppuun ennuste on hieman yli 40 lasta.

Syntyvyys Laitilassa, ja koko maassa, on ollut huolestuttavalla tasolla jo usean vuoden ajan. On todettava, että näin matala syntyvyys vaikuttaa väistämättä suoraan kaupunkimme elinvoimaisuuteen lasten ja nuorten lähipalveluissa mm. kouluverkon ja lukio-opetuksen osalta, ja siksi onkin tärkeää yrittää tehdä syntyvyyden nostamiseksi jotain. On siis ryhdyttävä sanoista tekoihin. Haluan uskoa, että olemme kaikki asiasta yhtä lailla samaa mieltä, tarvitaan konkreettisia toimenpiteitä, ei vaan keskustelua asiasta huolestuneesti.

Monessa kunnassa on alettu ottaa käyttöön niin sanottua vauvarahaa, tavoitteena etsiä keinoja tukea perheitä ja houkutella uusia asukkaita. Kuntaliiton selvityksestä käy ilmi, että jo 65 kuntaa maksaa vauvarahaa. Vauvarahan suuruus vaihtelee kunnittain 100 eurosta jopa 10 000 euroon, ja sitä maksetaan yleensä vuosittain tai useammassa erässä lapsen asumisajan perusteella.

Keskustan valtuustoryhmä Tapio Kylä-Heikon johdolla teki vuonna 2019 valtuustoaloitteen maksuttomasta synnyttämisestä. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan valmisteleman vastineen mukaan tämä otettiin käyttöön vuonna 2022. Tämä on ollut hyvä päätös, ja varmasti osaltaan lisännyt positiivista mielikuvaa lapsiystävällisestä kaupungista. Tämän aloitteen jatkuvuutta lapsiperheissä haluttiin tukea Keskustan valtuustoryhmän aloitteella vauvarahan maksamisesta. Tämä aloite jätettiin vuonna 2021. Aloitteen tarkoituksena oli lisätä tukea perheille ja kannustaa perheitä asumaan tai muuttamaan Laitilaan. Aloite ei kuitenkaan tuolloin edennyt vaan vastineessa

todettiin, että mikäli Laitilan kaupunki päättää jatkossa tukea lapsiperheitä sekä pyrkiä vaikuttamaan syntyvyyteen maksamalla vauvarahaa, on syytä tutkia asiaa ja sen vaikutuksia vielä tarkemmin. Tämän takia uusimme vanhan valtuustoaloittemme.

Valtuustoaloite

Esitämme, että Laitilan kaupunki alkaa maksamaan synnytyskulujen lisäksi vauvarahaa Laitilassa kirjoilla oleville perheille lapsen syntyessä sekä lapsen aloittaessa koulutiensä. Vauvarahaa maksetaan lapsen synnyttyä 500 euroa ja lapsen aloittaessa koulunsa Laitilassa toiset 500 euroa. Vauvarahan hakemiseksi tulisi tehdä erillinen lomake. Kaikkiaan kustannuksia tulisi 1000 euroa lasta kohden, ja tämän lisäksi jo aiemmin päätetty synnytyskulujen maksaminen tämän päivän euromäärän mukaisesti.

Perustelut vauvarahalle ovat olemassa. Laitilan kaupunki tavoittelee asukasluvun kasvua, ja katsomme, että tavoitteen saavuttamiseksi lapsiperheitä ja vanhemmuutta on tuettava kaikin tavoin. Näin ollen vauvaraha olisi lautilalaisille perheille uusi tukimuoto, joka mahdollisesti lisäisi yhdessä maksuttoman synnyttämisen kanssa muuttamaan paikkakunnalle, ja rakentamaan pysyvää kotipesää kotikaupunkiimme. Vauvarahan maksamisen jaksottaminen sitouttaisi perheitä asumaan pidempään Laitilassa kuin kertaluonteinen vauvaraha. Aloitteella tavoitellaan siis vahvempaa veto- ja pitovoimaa.

Aloite pohjautuu kaupungin arvoihin: Huolehditaan, että olemme kolme kukon askelta edellä ja asukas on kultamunamme.

Esitämme, että Laitilan kaupunki ottaa vauvarahan käyttöönoton huomioon laadittaessa vuodelle 2026 talousarviota."

Ehdotus

-

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi em. valtuustoaloitteen lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

Kaupunginhallitus, 06.10.2025, § 226

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on kaupunginjohtajalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 27.10.2025, § 83

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto käy aloitteesta lähetekeskustelun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 23.02.2026, § 43

Valmistelijat / lisätiedot:

Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja, lauri.kattelus@laitila.fi

Lapsimäärän vähentymisestä yleisti

Syntyvien ikäluokkien pienuus on suurin ja kauaskantoisin yksittäinen haaste Laitilassa. Kyseessä on pitkään jatkunut kehitys, jonka myötä syntyvyys vuosien ajan laskenut. Yksittäiset paremman syntyvyyden vuodet eivät muuta tasaisen laskevan trendin suuntaa.

Laskeva syntyvyys vaikuttaa usealla tavalla kielteisesti kunnan ja sen yhteisön kehitykseen. Ensinnäkin syntyvyyden lasku voidaan nähdä itseisarvoisesti negatiivisena asiana. Yleisesti onnistuneen yhteiskunnan ominaisuudeksi käsitetään sen kyky turvata jatkuvuutensa uusien sukupolvien eli syntyvien lasten kautta. Syntyvien lasten määrä on siis omalla tavallaan itseisarvo ja osa ihmisyyttä.

Toiseksi lapsimäärän lasku vaikuttaa negatiivisesti kunnan mahdollisuuksiin tuottaa palveluita asukkailleen. Palveluiden järjestäminen pieneville ikäluokille on koko kuntakentän läpäisevä haaste. Päiväkotij- ja kouluverkko eivät ole kestävällä pohjalla, mikäli ikäluokat jatkavat pienemistään. Sama heijastuu myös muihin palveluihin kuten liikunta- ja kulttuuripalveluihin ja harrastuksiin. Pienevän lapsimäärän vaikutukset näkyvätkin kunnan palveluiden lisäksi suorimmin eri seurojen ja yhdistysten toiminnassa.

Kolmanneksi pienevä lapsimäärä johtaa vääjäämättä ikääntyvään ja supistuvaan väestöön. Vaikka paikkakunnalle muutto on kannatellut Laitilan väkilukua kohtalaisen hyvin, on yhtälö, jossa syntyvyys on hädin tuskin puolet kuolleisuudesta vääjäämättä kunnan väkilukua laskeva. Laskeva väkiluku tarkoittaa myös laskevia valtionosuuksia sekä muuta rahoituspohjaa. Nykyisessä valtionosuusjärjestelmässä alle 16-vuotiaiden ikäluokkien painoarvo on huomattava ja lapsimäärän vähentyminen näkyikin valtionosuuksien pienentymisenä huomattavasti muun väestön vähentymistä nopeammin.

Lapsiperheiden tukemisen keinoista

Kunnan käytettävissä ole keinovalikoima vaikuttaa syntyvyyteen on rajallinen. Keinoja kuitenkin on. Erilaiset toimivat lapsiperheiden palvelut, työelämän joustot kunnan omassa toiminnassa sekä lapsi- ja perhemyönteisen ilmapiirin luominen ovat kokonaisuuksia, joita kunta voi valinnoillaan edistää. Näiden lisäksi kuntien räätälöimät erilaiset lapsiperheille suunnatut etuudet tai tuet voivat täydentää keinovalikoimaa.

Tarkoituksenmukaisia keinoja pohdittaessa on tärkeä muistaa, että mikään yksittäin palvelu, etuus tai tuki ei yksin ratkaise perheiden halukkuutta asua tai muuttaa Laitilaan tai hankkia lapsia. Lasten hankinnassa on harvoin kyse täysin rationaalisesta valinnasta, vaan ennen muuta ihmisyyden inhimillisestä perustarpeesta, jota mitkään julkisen sektorin toimet harvoin yksilötasolla suuresti ohjaavat. Järjestelmän ja yhteiskunnan tasolla tilanne on tietysti toinen ja monet yhteiskunnan rakenteet, olosuhteet, asenteet ja yksilöön kohdistetut odotukset voivat joko kannustaa tai hidastaa lasten saamista.

Kyse on siis kokonaisuudesta. Kunnan osuus kokonaisuudessa asettuu johonkin koko yhteiskunta järjestyksen ja valtion järjestelmien ja toisaalta perheen ja yksilön elämäntilanteen välimaastoon. Kunnan vahvuus toimijana onkin mahdollisuus tukea sujuvan arjen rakentumista. Lapsiperheille suunnatut palvelut ja etuudet voivat vaikuttaa sekä kunnan pito- että vetovoimaan eli siihen, kuinka kunta pystyy pitämään kiinni siellä jo asuvista asukkaista ja toisaalta siihen, miten se onnistuu houkuttelemaan uusia asukkaita, tässä tapauksessa lapsiperheitä. Moni toimenpide, joka ei välttämättä riitä houkuttelemaan uutta muuttajaa, saattaakin olla ratkaiseva siihen, että jokin perhe saattaa jäädä paikkakunnalle.

Laitilan kaupunginvaltuusto on osoittanut tietoisuutensa lapsimäärään liittyvästä haasteesta ja valtuustossa onkin tehty viime vuosina monia aiheeseen liittyviä valtuustoaloitteita. Parhaillaan käsittelyssä on vauvaraha-aloitteen lisäksi aloite maksuttomasta varhaiskasvatuksesta.

Niin ikään valtuustoaloitteeseen perustuen Laitilassa on käytössä synnyttävälle perheiden etuutena ns. maksuton synnytys eli Laitilan kaupunki on korvannut synnyttävälle laitilalaisille äideille synnytykseen liittyvän vuodeosastohoidon omavastuuosuuden vuoden 2022 alusta alkaen. Maksuttomuus kattaa ensi- ja uudelleensynnyttäjien kaikki synnytyksen jälkeen vuodeosastolla vietettävät vuorokaudet. Maksuttomuus koskee tänä aikana koko perhettä eli myös perhehuonetta. Käytetty summa on pienentynyt vuosi vuodelta. Aluksi toteutunut summa oli 15 000 euroa, vuonna 2024 se oli noin 14 000 euroa ja viime vuonna vain 12 200 euroa. Yhden äidin kulut ovat keskimäärin 340 euroa. Syntyvyyden lasku näkyy tässäkin.

Valtuustoaloitteita on tehty aikaisempina vuosina myös mm. Ruskon mallin mukaisesta Supernanny-palvelusta. Ruskolla käytössä oleva matalan kynnyksen palvelu tarkoittaa kotiin lainattavaa tai etänä tavattavaa kokenutta kasvatusalan ammattilaista, joka auttaa lapsiperheitä kasvatusasioissa sekä tavallisimmissa perhe-elämän pulmissa. Vastaavia sosiaali-, kasvatus- ja opetustyön välimaastoon sijoittuvia palveluita on kehitetty tai kehitteillä muissakin kunnissa.

Tuore esimerkki lapsiperheiden tukemista löytyy Suomussalmelta, missä kunta ja Mannerheimin lastensuojeluliitto toteuttavat yhteistyössä lapsiperheiden kotiapua. Kyseessä on kokeilu, johon Suomussalmen talousarvioon on varattu 65 800 euroa. Kotiapua tarjotaan alle neljävuotiaiden lasten perheille kymmenen tuntia kuukaudessa. Alle kaksivuotiaiden lasten perheille sekä alle kouluikäisten erityislasten perheille ja alle kouluikäisten lasten yksinhuoltajaperheille apua tarjotaan 20 tuntia kuukaudessa. Suomussalmen kodinhoitajamalli perustuu niin sanottuun klassiseen kodinhoitajatoimintaan, jota Suomessa harjoitettiin laajassa mittakaavassa erityisesti 1940–1990-lukujen aikana ja jonka on todettu vaikuttaneen positiivisesti lasten määrään.

Vauvaraha-aloitteesta

Ehdotetun mukainen vauvaraha, jota maksettaisiin lapsen syntyessä 500 euroa ja lapsen aloittaessa peruskoulun toiset 500 euroa on mittaluokaltaan rajallinen ja kohtuullinen etuus. Se kohdistaisi tukea ensin hetkeen, jolloin perheen kulut esimerkiksi monien syntyvän lapsen tarpeisiin liittyvien hankintojen myötä hetkellisesti nousevat huomattavasti. 500 euron tuen voidaan arvioida olevan monelle perheelle merkittävä taloudellinen apu. Tuen toisen osan jaksottaminen lapsen koulutien alkamiseen sitouttaisi ja palkitsisi pitkäaikaisesti asumisesta paikkakunnalla. Myös lapsen koulun aloittamiseen ajoittuu jonkin verran hankintoja, joissa tuki tulisi tarpeeseen.

Yhdistettynä jo käytössä olevaan maksuttomaan synnytykseen ja toisaalta valtakunnalliseen äitiyspakkaukseen tai sen sijaan saatavaan rahalliseen etuuteen, muodostaisivat tuet yhdessä kohtuullisen merkittävän tukien kokonaisuuden lapsen syntymään liittyen.

Vauvarahan suuruus tuskin yksin riittäisi syyksi hankkia lapsia tai muuttaa Laitilaan. Yhdistettynä muihin palveluihin, etuuksiin sekä niiden luomaan kokonaismielikuvaan sen voitaisiin katsoa edistävän erityisesti Laitilan pitovoimaa lapsiperheisiin sekä parantavan kunnan houkuttelevuutta muuttoa pohtivien silmissä. Mitä pienempituloisesta perheestä olisi kyse, niin sen suurempi suhteellinen merkitys tuella olisi myös uuden, usein taloudellisestikin haastavan, elämänvaiheen aloittamisessa.

Ehdotuksen mukainen vauvaraha tarkoittaisi kunnalle 40 000-80 000 euron vuotuista kustannusta. Vaihteluväli muodostuu arvioidusta syntyvän ikäluokan minimikoosta 40 ja esimerkkinä tavoitellusta syntyvän ikäluokan koosta 80. Ensimmäiset kuusi vuotta kustannus olisi vain puolet arvioidusta summasta eli 20 000-40 000 euroa.

Muista käsittelyssä olevista valtuustoaloitteista

Vauvaraha-aloitteen lisäksi vuoden 2025 aikana Laitilan kaupunginvaltuustolle on jätetty aloite maksuttomasta varhaiskasvatuksesta. Kyseessä olisi merkittävä periaatteellinen päätös, jolla kunta vapaaehtoisesti luopuisi yhdestä

rahoituslähteestään ja tältä osin kaventaisi rahoituspohjaansa. Lainsäätäjä on lähtenyt oletuksesta, että kunta käyttää mahdollisuutensa kerätä asiakasmaksuja varhaiskasvatuksesta.

Maksuton varhaiskasvatus olisi erityisesti keskituloiselle työssäkäyvälle perheelle merkittävä etuus ja kannustin muuttaa paikkakunnalle ja asua Laitilassa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajojen myötä etuus kohdistuisi suurimmassa määrin keskituloisiin ja sitä enemmän ansaitseviin perheisiin.

Etuudella ei olisi suoraa tulonjaollista vaikutusta, mutta se laajentaisi maksuttomien palveluiden piiriin kuuluvien joukkoa nykyistä rajausta paremmin toimeentuleviin ryhmiin. Varhaiskasvatuksen maksuttomuuden laajentaminen toisaalta lisäisi osaltaan työn tai lisäänsioiden vastaanottomaisen kannattavuutta poistamalla yhden kannustinkynnyksen.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen tulonmenetykseksi kunnalle arvioidaan olevan noin 100 000 euroa vuodessa. Merkittävä osa varhaiskasvatuksen asiakkaina olevista perheistä on jo nykyään vapautettu varhaiskasvatusmaksuista. Aloitteeseen liittyvä tarkempi valmistelu löytyy aloitteen vastauksesta.

Vertailu tukien talousarviovaikutuksista

Oheiseen taulukkoon on koottu neljä käytössä olevaa, valmisteltavaa tai aloitteissa ehdotettua lapsiperheille kohdennettua etuutta vertailuun, jossa pyritään kuvaamaan etuuden rahallista arvoa sen saajalle sekä vaikutusta kunnan talousarvioon.

Vertailuun on otettu mukaan myös vuoden 2026 talousarvioon sisältyvä määräraha lukion stipendiksi tai muuksi etuudeksi, jolla on tarkoitus parantaa lukion vetovoimaa. Tämän etuuden tavoite on muista poikkeava, mutta se on luonteensa vuoksi muita vastaava kunnan yleistoimivaltaan perustuva laajennus lakisääteisiin tehtäviin, joka kohdistuu lapsiin, nuoriin tai heidän perheisiinsä.

Vertailussa ei huomioida etuuksien mahdollisia positiivisia vaikutuksia eli vaikutusta lapsimäärään, koulutukseen osallistumiseen tai asukaslukuun, jotka kaikki vaikuttavat valtionosuuksien muodostumiseen.

Etuus	Yksilön etuus	Talousarviovaikutus
Maksuton synnytys	keskimäärin 340 euroa	12 000 – 15 000 euroa toteuma
Vauvaraha	500 + 500 euroa	40 000 – 80 000 euroa määräraha (ensimmäiset kuusi vuotta puolet tästä)
Maksuton varhaiskasvatus	360-3600 euroa /vuosi	n. 100 000 tulonmenetys
Lukion stipendi	1000 euroa /valmistuva opiskelija	32 000 euroa määräraha

Johtopäätökset

Ehdotus vauvarahasta on nähtävä osaksi laajempaa keskustelua huolesta syntyvien ikäluokkien pienemisestä. Vauvaraha olisi toteuttamiskelpoinen ja etuuden saajien asemaa parantava toimenpide, joka kohdistaisi lisätukea elämänvaiheisiin, joissa perheiden rahantarve on suuri. Se ei kuitenkaan yksittäisenä toimenä automaattisesti lisäisi merkittävästi Laitilan pito- tai vetovoimaa taikka kannusteita korkeampaan lapsimäärään, vaikka vaikutukset kaikkien näiden osalta olisivatkin positiiviset.

Onkin tärkeä huomioida kaikki jo käytössä ja valmistelussa olevat lapsiperheiden etuudet, joilla tavoitellaan samansuuntaisia vaikutuksia. Lapsiperheiden etuuksista on syytä laatia kokoava ja harkittu ehdotus, jonka tavoitteena on sekä Laitilaan syntyvien että muuttavien lapsien määrän kasvattaminen parantamalla perheiden taloudellista asemaa, helpottamalla arkea ja antamalla Laitilasta myös viestinnällisesti selkeän kuvan lapsiystävällisenä ja lapsiperheisiin tosissaan panostavana kuntana.

Lapsiperheiden etuuksiin liittyvä kokonaisuus on syytä huomioida talousarvion laadintaa ohjaavissa kehyspäätöksissä sekä vuoden 2027 talousarviosta päätettäessä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Lisäksi kaupunginhallitus käynnistää valmistelun lapsiperheiden etuuksien kokonaisuudesta, joka yhteensovittaa erilaiset lapsiperheiden tukemiseksi tarkoitetut toimenpiteet ja huomioi kaupungin taloudelliset reunaehdot ja joka huomioidaan valmisteltaessa Laitilan strategiaa 2027-2030 ja talousarviota vuodelle 2027.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Kaupunginvaltuusto, § 87, 27.10.2025
Kaupunginhallitus, § 263, 03.11.2025
Kaupunginvaltuusto, § 99, 10.11.2025
Kaupunginhallitus, § 44, 23.02.2026
Kaupunginvaltuusto, § 15, 23.03.2026

§ 15

Kokoomuksen valtuustoaloite koskien Laitilan elinkeinotoiminnan kehittämistä

LAI Dno-2025-715

Kaupunginvaltuusto, 27.10.2025, § 87

Kaupunginvaltuutettu Heikki Peltola esitti Kokoomuksen valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

"Elinvoiman lisääminen

Kokoomuksen valtuustoryhmä teki 23.9.2024 valtuustoaloitteen Laitilan elinkeinotoiminnan kehittämisestä. Nyt on runsas vuosi kulunut ja mitään suurempaa edistymistä ei ole tapahtunut. Ennemmin tilanne on pysynyt ennallaan tai jopa taantunut.

Teemmekin Laitilan elinvoiman vahvistamiseksi aloitteen, jonka tavoitteena on vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä sekä lisätä Laitilan elinvoimaa erilaisten hankkeiden, työkalujen ja edunvalvonnan avulla.

Teemme aloitteen elinvoimatutkan käyttöönottamisesta. Elinvoimatutka on Suomen Kasvukäytävän uusi itsearviointiväline, joka auttaa kuntaa ja kunnan päättäjiä arvioimaan elinvoiman nykytilaa ja tulevaa vaikuttavuutta. Tällä tutkalla voidaan kehittää strategiatyötä, tunnistaa vahvuuksia ja löytää yhteisiä kehittämiskohteita, jotka vahvistavat kunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä.

Suomen kasvukäytävä sijoittuu maantieteellisesti välille Helsinki-Seinäjoki. Se on elinvoiman ja kasvun ydinalue. Tällä alueella yrittäjäyys, moninainen osaavuus sekä tiivis yhteistyö tukevat kestäväää kehitystä ja kasvua. Kasvukäytävällä panostetaan aktiivisesti elinkeinojen ja asuinympäristöjen kehittämiseen sekä tietysti sujuviin yhteyksiin.

Myös meidän pitäisi vahvistaa innovatiivisia kehityshankkeita, monialaista osaamista sekä hyödyntää paikallisyhteisöjen ketteryyttä. Tässä suurena apuna olisi meidän nahtäksemme elinvoimatutkan käyttöönotto.

Näin meidänkin alueestamme voisi muodostua merkittävä talouden ja elinvoiman keskittymä, jossa suuret ja pienetkin toimijat voisivat menestyä."

Ehdotus

-

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi em. valtuustoaloitteen tiedoksi lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 263

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on kaupunginjohtajalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 99

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto käy aloitteesta lähetekeskustelun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 23.02.2026, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja, lauri.kattelus@laitila.fi

Elinvoimatutkasta

Suomen kasvukäytävä on Uudeltamaalta Etelä-Pohjanmaalle ulottuva aluekehittämisen yhteistyöverkosto, johon kuuluu sitoutuneina omistajajäsenenä 17 kuntaa ja kaupunkia, sekä 4 maakuntaliittoa. Verkosto tekee tehokasta edunvalvontaa jäsentensä elinvoiman eteen.

Elinvoimatutka Kasvukäytävä-yhteistyöverkoston luoma itsearviointiväline, jolla sen jäsenkunnat ja niiden valtuutetut voivat arvioida kunnassa tehdyn elinvoimatyön

nykytilaa ja vaikuttavuutta. Elinvoimatutka nostaa tarkastelun kohteeksi valtuuston hyväksymän strategian ja siihen liittyvät toimenpiteet. Yhteistyöverkoston mukaan elinvoimatutkan vastauksia kannattaa esimerkiksi hyödyntää valtuustokausien taitteessa uuden valtuuston perehdytyksen yhteydessä.

Elinvoimatutka on suunnattu ennen muuta kuntien valtuutetuille. Sen tarkoituksena on tarjota väline, jonka avulla valtuutetut voivat arvioida aiempaa työtään ja suunnitella tulevia tavoitteita ja toimenpiteitä.

Tutka kysyy elinvoimatyön strategiseen onnistumiseen liittyviä kysymyksiä, ja kyselyn tulokset auttavat paremman itsetuntemuksen avulla valtuutettuja löytämään yhteisen näkemyksen asiasta. Elinvoimatutkan vastaukset tarjoavat arvokasta tietoa valtuutettujen ajattelusta ja suhtautumisesta kunnan elinvoimatyöhön ja näin ollen auttavat päätöksenteon ja toimeenpanon valmistelusta vastaavia viranhaltijoita valmistelutyössä.

Tutkan avulla voidaan nostaa esille asioita, jotka vaativat päätöksentekijöiltä vielä yhteistä kehittämistä tai sopimista. Vaikka Elinvoimatutka on kehitetty Kasvukäytävä-yhteistyöverkoston käyttöön, on se helposti käyttöönotettavissa myös muualla. Tutkan kysymykset ovat avoimesti saatavilla. Laitilassa ne olivat helposti yhteensovitettavissa mm. valtuustokausittain toteutettavan valtuustokyselyn yhteyteen, jolloin valtuutetut pääsisivät valtuustotyön itsearvioinnin yhteydessä pureutumaan myös elinvoimatyön itsearviointiin.

Muita elinvoiman mittareita

Elinvoimatutka on valtuutettujen itsearviointityökalu, joka mittaa ennen muuta valtuutettujen kokemuksia, käsityksiä ja itsetuntemusta elinvoimatyöstään ja -pätöksenteostaan.

Varsinaisesti kuntien elinvoimaan liittyviä mittareita on tarjolla useita. Ne toimivat sekä toimivina työn mittareina että niitä julkaisevien yritysten markkinointikeinona tai etujärjestöjen edunvalvonnan välineinä. Kunnille ne antavat parhaimmillaan positiivista näkyvyyttä sekä tilannekuvaa omista vahvuuksista ja heikkouksista verrattuna muihin kuntiin.

Finnish Consulting Groupin (FCG) ja sen osana toimivan MDI:n kehittämän EVP-indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. Indeksi pitää sisällään 20 avainmuuttujaa, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa tietoa. Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat esimerkiksi alueiden talous-, yrittäjyys-, työllisyys- ja koulutusdynamiikan kehitykseen.

Viimeisin EVP-indeksin päivitys vahvistaa, että Suomen alueellinen kehitys ei ole tasoittunut 2020-luvulla. Elinvoiman muuttujat ovat heikentyneet useimmilla alueilla, ja heikentyminen on koskettanut melkein koko maata. Seutukaupunkien tilanne EVP-indeksillä on haasteellinen. Ne sijoittuvat usein suhteellisesti hyvin elinvoimaindeksissä mutta heikosti veto- ja pitovoimaindeksissä. Laitila sijoittui 57 seutukaupunkien keskinäisessä vertailussa suhteellisen hyvän sijalle 10.

Suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita tarjoava WSP mittaa puolestaan kuntien ja alueiden tuottavuutta, inhimillistä pääomaa ja kykyä sopeutua tulevaan 21

indikaattorilla. Indikaattorit on puolestaan ryhmitelty kolmen pääteeman alle: 1) Inhimillinen pääoma (väestö, osaaminen, haavoittuvuus), 2) Tuottavuuden ja talouden tekijät (työllisyys, työvoima, ansiotaso, yritykset ja kuntatalous), 3) Vihreä rakennemuutos (kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen, investoinnit, vastuullinen resurssien käyttö ja kuluttaminen).

WSP:n tutkimus on toteutettu viisi kertaa. Vuoden 2025 tutkimuksessa Laitila sijoittui sijalle 86. Sijoitus tippui edellisen vuoden mittauksesta, jolloin se oli 68. Sijoitus painavat erityisesti Laitilan väestön matala koulutusaste, matala keskiansio sekä syntyvien lasten vähyys.

Varsinais-Suomen Maakuntaennuste on puolestaan Varsinais-Suomen Yrittäjien ja Osuuspankin julkaisema vuosittainen alueellinen talousennuste. Maakuntaennuste on kyselytutkimus, joka kertoo vuosittain varsinaissuomalaisten yrittäjien näkemykset alkaneen vuoden talousodotuksista. Varsinais-Suomen Maakuntaennustetta on julkaistu vuodesta 1994 lähtien. Osana maakuntaennustetta tutkitaan ja julkaistaan vertailu yrittäjien arviosta oman kuntansa yrittäjyysilmapiiristä. Kunnan tulot huomioidaan, mikäli kunnan yrityksiltä saadaan riittävä määrä vastauksia.

Uusimmassa maakuntaennusteessa Laitila nousi yrittäjyysilmapiirin vertailussa sijalle 3. Aikaisemmassa ennusteessa Laitilaa ei oltu sijoitettu vähäisestä vastaajamäärästä johtuen. Aktiivisella Yrittäjien paikallisyhdistyksellä oli suuri rooli hyvään sijoitukseen.

Johtopäätökset

Kevään 2026 aikana Laitilan kaupunginvaltuusto päättää kaupunkistrategian päivittämisestä vuosille 2027-2030. Lisäksi kaupunkistrategiaa täydentävästi valtuusto hyväksyy Laitilan elinkeinopoliittisen ohjelman, joka tarkentaa strategian tavoitteita ja toimenpiteitä elinkeinopolitiikan osalta.

Sekä strategian että elinkeinopoliittisen ohjelman tavoitteiden mittaamisessa on järkevää hyödyntää mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia mittareita, joita yllä on lueteltu.

Aloitteessa ehdotettu Elinvoimatutka on toimiva työkalu strategiatyön itsearviointiin. Onkin järkevää ottaa se käyttöön arvioitaessa kuluvan valtuustokauden työskentelyä valtuustokauden lopuksi toteutettavan valtuustokyselyn yhteydessä. Elinvoimatutkan kysymyslista antaa hyvät edellytykset tarkastella strategian ja elinkeinopolitiikan päätöksentekoa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen sekä päättää liittää valtuustokauden lopussa toteutettavaan valtuustokyselyyn Elinvoimatutkan esimerkin mukaisen kysymyslistan, jolla valtuusto arvioi omaa työtään.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:

Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja, lauri.kattelus@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen. Edelleen kaupunginvaltuusto päättää liittää valtuustokauden lopussa toteutettavaan valtuustokyselyyn Elinvoimatutkan esimerkin mukaisen kysymyslistan, jolla valtuusto arvioi omaa työtään.

Kaupunginvaltuusto, § 107,08.12.2025

Kaupunginhallitus, § 311,15.12.2025

Kaupunginvaltuusto, § 4,09.02.2026

Sivistysvaliokunta, § 17,26.02.2026

Kaupunginhallitus, § 55,09.03.2026

Kaupunginvaltuusto, § 16, 23.03.2026

§ 16

Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien maksutonta varhaiskasvatusta 3-5-vuotiaille laitilalaisille lapsille

LAI Dno-2025-784

Kaupunginvaltuusto, 08.12.2025, § 107

Kaupunginvaltuutettu Viktoria Hulenکو esitti Keskustan valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

"Lapsen 3–5 vuoden ikä on yksi kehityksen tärkeimmistä vaiheista. Tänä aikana lapsi oppii keskeisiä sosiaalisia, kognitiivisia ja emotionaalisia taitoja, jotka vaikuttavat hänen koulupolkuunsa ja hyvinvointiinsa pitkälle tulevaisuuteen. Laadukas ja saavutettava varhaiskasvatus on tehokkain keino tukea tätä kehitystä.

Laitilan pitkän aikavälin elinvoima perustuu siihen, kuinka houkutteleva ja perheystävällinen kaupunki on lapsiperheille. Kun muut kunnat kilpailevat aktiivisesti lapsiperheistä, meidän on uskallettava tehdä rohkeita ja tulevaisuuteen katsovia päätöksiä, jotka tukevat lapsia, perheitä ja koko paikallista yhteisöä.

Perustelut

1. 3-5 vuoden ikä on kriittistä sosiaaliselle kehitykselle

3–5-vuotiaat lapset opettelevat yhdessä toimimista, sääntöjen noudattamista, vuorovaikutusta, tunteiden säätelyä sekä konfliktien rakentavaa ratkaisemista.

Varhaiskasvatus tarjoaa näiden taitojen harjoitteluun turvallisen, ohjatun ja kehitystä tukevan ympäristön.

2. Oppimisvalmiuksien vahvistuminen

Tutkimusten mukaan varhaiskasvatukseen osallistuminen kehittää kielellisiä taitoja, keskittymiskykyä, oppimismotivaatiota ja valmiuksia koulun aloittamiseen.

Nämä taidot ovat keskeisiä lapsen myöhemmän koulupolun onnistumisen kannalta.

3. Maksuttomuus varmistaa yhdenvertaisuuden

Maksuton varhaiskasvatus varmistaa, että kaikki lapset – taustasta riippumatta – saavat saman vahvan pedagogisen perustan.

4. Vanhempien työssäkäynnin tukeminen

Maksuton varhaiskasvatus helpottaa työn ja perhe-elämän yhteensovittamista ja mahdollistaa molempien vanhempien osallistumisen työmarkkinoille.

Tämä lisää kaupungin verotuloja ja vähentää toimeentulotuen sekä muiden etuuksien tarvetta.

5. Ennaltaehkäisevät säästöt

Laadukas varhaiskasvatus vähentää erityisopetuksen tarvetta, sosiaalipalvelujen kuormitusta ja syrjäytymisriskiä myöhemmin elämässä.

Nämä muodostavat kunnalle merkittäviä pitkän aikavälin säästöjä.

6. Laitilan vetovoiman vahvistaminen

Maksuton varhaiskasvatus 3–5-vuotiaille on konkreettinen ja näkyvä perhemyönteinen toimi, joka lisää Laitilan houkuttelevuutta lapsiperheiden silmissä, tukee väestökehitystä ja vahvistaa kaupungin elinvoimaa.

Tämä aloite ei koske 0–2-vuotiaita eikä esiopetusta (6-vuotiaita).

Maksuton varhaiskasvatus kohdistuu tärkeimpään ikävaiheeseen, jolloin lapsen sosiaalinen ja kognitiivinen kehitys on nopeimmillaan.

Aloite

Esitän, että Laitilan kaupunki:

1. Valmistelee mallin, jossa varhaiskasvatus 3–5-vuotiaille laitilalaisille lapsille on maksutonta.
2. Laatii kustannus-hyöty-analyysin sekä arvion uudistuksen taloudellisista ja pitkän aikavälin hyvinvointivaikutuksista."

Ehdotus

-

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi em. valtuustoaloitteen lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

Kaupunginhallitus, 15.12.2025, § 311

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on sivistysjohtajalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 09.02.2026, § 4

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto käy aloitteesta lähetekeskustelun.

Päätös

Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käyttivät valtuutetut Henri Aitakari, Riikka Saarela, Pertti Pokki, Heikki Peltola, sivistysjohtaja Susanne Laaksonen, hallituksen puheenjohtaja Tanja Raisto-Elo ja valtuutettu Santeri Laaksonen.

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysvaliokunta, 26.02.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Taija Jalonen, varhaiskasvatuspäällikkö, taija.jalonen@laitila.fi
Susanne Laaksonen, sivistysjohtaja, susanne.laaksonen@laitila.fi

Keskustan valtuustoryhmä on jättänyt 8.12.2025/§107 kirjallisen valtuustoaloitteen koskien laitilalaisten 3-5 -vuotiaiden lasten maksutonta varhaiskasvatusta. Aloitteessa perustellaan maksuttoman varhaiskasvatuksen tukevan lasten ja perheiden arkea ja vahvistavan kaupungin veto- ja pitovoimaa.

Kokonaan tai osittain maksuton varhaiskasvatus valtakunnallisesti

Kuntaliiton (2024) tekemässä selvityksessä 83,7% kunnista perii varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisia maksuja. Kokonaan maksutonta varhaiskasvatusta tarjosi 35 kuntaa, minkä lisäksi 11 kunnassa varhaiskasvatus oli kokonaan tai osittain maksutonta 5-vuotiaiden osalta.

Varhaiskasvatusta tarjoavat kunnat ovat pääsääntöisesti pieniä, alle 5000 asukkaan kuntia. Kaikissa yli 20 000 asukkaan kunnissa peritään asiakasmaksuja. Kuntaliiton selvityksen perusteella useissa kunnissa myönnetään maksusta muita laissa määriteltäviä laajempia alennuksia. Useimmat alennukset liittyvät lasten loma-aikoihin ja erityisesti kesäaikaan. Yleisin käytössä oleva hyvyys koski kesä- heinä- ja elokuussa (62,7%). Toiseksi yleisin maksuhyvyys peruste oli varhaiskasvatusyksikön kiinni oleminen kunnan toimesta esimerkiksi kehittämispäivän, perhepäivähoitajan vapaapäivän tms. syyn vuoksi. Tämä oli käytössä 42% kunnista.

Laitilassa hyvityskäytäntö on ollut käytössä vuoden 2020 lopusta lähtien. Sivistysvaliokunta teki 19.11.2020 § 29 kokouksessaan päätöksen ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksuhyvityksen 2020 joululomasta. Laitilassa hyvyys koskee aikaa, jolloin vanhemmat järjestävät koko loma-ajan hoidon itse ja lisäksi ilmoittavat hyvissä ajoin ennen loma-ajan alkua tai perhepäivähoitajan vapaita, että eivät tarvitse varahoitoa. Hyvitystä ei saa, mikäli perhe varaa hoitoajan, mutta

jättää sen käyttämättä, koska tällöin hoitopaikka on jo jouduttu varaamaan. Hyvitystä ei myöskään tule, mikäli perhe on jo käyttänyt kuukaudessa sopimansa tuntimäärän ennen ko. hyvitysaikaa. Hyvitystä annetaan päiväkotien tai perhepäivähoitajan loma-ajoilta, ei perheestä johtuvista poissaoloista. Hyvitys koskee syyslomaa, joululomaa, talvilomaa ja kesällä päivystysaikaa, jolloin toiminta on keskitetty yhteen päiväkotiin. Perhepäivähoidossa hyvitys koskee aikoja, jolloin perhepäivähoitaja on lomalla, tai muuten estynyt tekemään töitä

Valtakunnalliset kokeilut

Laitilan varhaiskasvatus osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen 20h/viikko -kokeiluun toimikausina 2019-2020 ja 2020-2021. Kokeilun tavoitteena oli lisätä 5-vuotiaiden lasten osallistumista varhaiskasvatukseen, selvittää kokeilun vaikutusta heitä nuorempien lasten varhaiskasvatukseen osallistumisasteeseen, selvittää maksuttoman varhaiskasvatuksen kustannusvaikutuksia, edistää vanhempien työllistymistä, edistää lasten yhdenvertaisuutta sekä tukea oppimisen ja koulutuspolun tasa-arvoa sekä kehittää varhaiskasvatuksen palveluohjausta.

Kokeilu lisäsi viisivuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistumista. Kansallinen arviointikeskus Karvin tutkimus osoitti, että maksuttomuus on vaikuttava, mutta ei ainoa tekijä perheiden päätöksenteossa. Maksuttomuuden lisäksi ratkaisuun vaikuttivat myös: varhaiskasvatuksen tarve perheen arjessa, työtilanne, sisarusten hoitoratkaisut ja paikalliset palvelut ja niiden saavutettavuus. Karvin arvioinnin mukaan nuorempien lasten osallistumisasteessa ei nähty yhtä vahvaa muutosta kuin viisivuotiailla. Vanhempien työllistymisvaikutukset olivat karvin arvion mukaan pieniä. Lasten yhdenvertaisuus (taloudellisten esteiden poistuminen) ja koulutuspolun tasa-arvo vahvistuivat, koska kokeilu tasasi kotitaustan eroja.

Laitilan kaupunki oli mukana myös valtakunnallisessa maksuttomassa 5-vuotiaiden kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa vuosina 2022-2025, joka oli osallistujille maksutonta. Kokeiluun osallistui vuosina 2016 ja 2017 syntyneet lapset. Loppuraportin mukaan kaksivuotinen esiopetuskokeilu lisäsi 5-vuotiaiden lasten osallistumista esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen sekä vahvisti esiopetuksen suunnitelmallisuutta ja pedagogista tavoitteellisuutta. Arviointien perusteella lasten oppimisvalmiuksia ja sosioemotionaalisten taitojen kehitys oli pääosin samankaltainen kuin nykyisessä järjestelmässä. Kaksivuotinen esiopetuskokeilu lisäsi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia muun muassa henkilöstö-, tila- ja hallintomenojen osalta, joita toki kompensoitiin valtionavustuksilla.

Varhaiskasvatuksen maksuttomuutta tai asiakasmaksujen alentamista voidaan näin pitää yhtenä hyvänä keinona, jos halutaan tulevaisuudessakin lisätä varhaiskasvatukseen osallistumista.

Maksuttomuuden taloudelliset vaikutukset

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperiaatteet

Varhaiskasvatuksen järjestämistä säätelee varhaiskasvatuslaki (504/2018), varhaiskasvatusasetus (753/2018) ja asiakasmaksujen osalta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki (1503/2016). Asiakasmaksulain mukaan kunnan järjestämästä

varhaiskasvatuksesta voidaan periä lain mukainen asiakasmaksu ja se voidaan määrätä kuukausimaksuna. Yleisenä periaatteena on, että asiakasmaksua peritään 11 kuukaudelta toimintavuoden aikana.

Varhaiskasvatusmaksuun vaikuttavat varhaiskasvatukselle varattu aika, perheen tulot ja perheen koko. Enimmillään perheen maksu nuorimmasta lapsesta voi olla 1.8.2026 alkaen 335€. Mikäli tulojen perusteella maksu jää alle 32€ sitä ei peritä ollenkaan. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin tehdään indeksitarkastukset joka toinen vuosi (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016). Asiakasmaksulaissa määritellään periaatteet, milloin kunta voi periä tulojen mukaan korkeinta mahdollista maksua ja missä tilanteissa maksua tulee alentaa.

Viime vuosina varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia on muutettu useasti ja tehdyt muutokset ovat laajentaneet maksuvapautta ja pienentäneet varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja monille perheille nostamalla tulorajoja ja tarkistamalla sisaralennuksia. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista n. 65%:lla on 0€ asiakasmaksu. 1.8.2026 tulevan varhaiskasvatuksen indeksikorotuksen myötä asiakasmaksutuottojen voidaan arvioida vähenevän edelleen tulorajamuutosten takia.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen taloudelliset vaikutukset kunnalle

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot ovat pienentyneet merkittävästi viime vuosina ja pienenevät jatkossakin johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksista.

Vuonna 2024 varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot olivat 232 528€ ja vuonna 2025 asiakasmaksutuotot olivat 198 522€.

Valtuustoaloitteen maksuton varhaiskasvatus olisi tarkoitettu 3-5-vuotiaille ja sidottuna tiettyihin ikävuosiin eli elokuussa 2026 maksuttoman varhaiskasvatuksen 1.8.2026-31.7.2027 saisivat vuosina 2021, 2022 ja 2023 syntyneet lapset. Todellisia kustannusvaikutuksia on haastavaa arvioida, mutta keskimäärin n. puolet varhaiskasvatuksessa olevista lapsista saisi maksuttomuuden myötä maksuttoman varhaiskasvatuksen, jolloin voidaan karkeasti arvioida, että asiakasmaksutuloja olisi n. 100 000€ vähemmän. Asiakasmaksutuloihin vaikuttaa toki lainsäädännön muutokset, ikäryhmien koko, perheiden tulotaso yms.

Mikäli maksuton varhaiskasvatus toteutuisi, se vaikuttaisi myös palvelusetelimenoihin korottavasti. Laitila myöntää perheelle palvelusetelin yksityiseen perhepäivähoitoon tai päiväkotiin. Palvelusetelin kattohinnasta vähennetään asiakaskohtainen laskennallinen asiakasmaksu ja kaupunki maksaa kattohinnan ja laskennallisen asiakasmaksun erotuksen palvelusetelinä. Palveluntuottaja perii asiakasmaksun suoraan asiakasperheeltä.

Tilastotieto lapsista syntymävuosittain sekä varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista;

syntymävuosi	lapsimäärä väestörekisterin mukaan	varhaiskasvatuksessa / hakemus tehty	kotona tai ei haettu hoitopaikkaa
2021	70	66	4
2022	58	56	2

2023	60	53	7
2024	67	51	16
2025	42	14	28

Maksuton varhaiskasvatus saattaisi nostaa lasten osallistumisastetta ja mahdollisesti lisätä tätä kautta henkilöstömenoja. Osallistumisasteen nousu tarkoittaa mahdollisesti varhaiskasvatuspaikkojen riittämättömyyttä suhteessa kysyntään.

Kustannusvaikutukset henkilöstömenoihin on keskimäärin 43 500€/ työntekijä vuodessa seitsemää varhaiskasvatuksen lisäpaikkaa kohden (yli 3-vuotiaat).

Mikäli varhaiskasvatuksen tarve nykyisestään lisääntyisi, lapset eivät mahtuisi nykyisiin perhepäivähoito- ja päiväkotipaikkoihin. Tämän johdosta toimintaa tulisi jatkaa myös Vanhan pappilan päiväkodissa, jolloin kustannuksia muodostuisi lisää mm. tiloista sekä keittiö- ja siivoushenkilökunnasta.

Varhaiskasvatuksen päivittäin varattavan henkilöstömäärän (työvuotosuunnittelun) ennakoimattomuus saattaisi lisääntyä, mikäli huoltajat varaisivat varhaiskasvatusta yli todellisen tarpeen. Kun asiakkaila on tuntiperusteinen asiakasmaksu ja sovitut tunnit ylittyvät, asiakasmaksu korottuu. Kun asiakasmaksua ei peritä, vanhemmat eivät noudata varattuja hoitoaikoja. Hoitoaikojen pidentyminen lisää henkilöstön tarvetta erityisesti aamu- ja iltapäivätunteihin sekä loma-aikoina. Nyt on jo nähtävissä, vanhempien jonkinlainen välinpitämättömyys loma-aikojen varauksissa. Vanhemmat varaavat hoitoa, mutta käytännössä lapsi ei tulekaan paikalle. Tilanne on johtanut siihen, että kasvatushenkilöstöä, keittiöhenkilöstöä, siivoushenkilöstöä sekä ruokaa varataan yli todellisen tarpeen, kun vanhemmat eivät peruuta varaamia hoitoaikoja. Maksuton varhaiskasvatus saattaisi edelleen lisätä järjestämisestä koituvia kokonaiskustannuksia.

Hallinnon osalta osittain maksuton varhaiskasvatus saattaisi tuoda hieman säästöjä varhaiskasvatuspäällikön työpanoksesta, kun asiakasmaksupäätökset vähenisivät.

Maksuttoman (3-5-vuotiaalle) varhaiskasvatuksen taloudelliset vaikutukset perheelle

Asiakasmaksun suuruus vaihtelee 1.8.2026 alkaen 32 eurosta 335 euroon lapsen hoidontarpeen, perheen tuloista ja koosta riippuen. Mikäli perheen alle 3-vuotias lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen, perhe menettää kotihoidon tuen siitä lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen. Maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutus perheen asiakasmaksutuloihin yhdestä lapsesta saattavat siis olla 32 eurosta 335 euroon ja useampilapsella perheellä vaikutus voi olla isompi. Alla olevat esimerkit on laskettu 1.8.2026 mukaisten tulo-rajojen mukaan. Vertailuksi on laskettu perhe, jossa on kaksi 3-5-vuotiaasta lasta sekä perhe, jossa on yksi alle 3-vuotias ja yksi 5-vuotias.

Maksutonta varhaiskasvatusta tarjotaan 3-5-vuotialle:

Esimerkki 1. Perhe, jossa on 2 lasta (lapset ovat 3- ja 5-vuotiaat) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat yhteensä 6699 euroa/ kk, asiakasmaksu nuoremasta lapsesta on 32€/kk ja vanhemmasta 0€/kk. Perheen saama taloudellinen hyöty on 32€.

Esimerkki 2. Perhe, jossa on 2 lasta (lapset ovat 3- ja 5- vuotiaat) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat yhteensä 9530€/kk, asiakasmaksu nuoremmasta on 335€/kk ja vanhemmasta 134€/kk. Perheen saama taloudellinen hyöty on 469€/kk

Esimerkki 3. Perhe, jossa 2 lasta (lapset ovat alle 3- ja 5-vuotiaat) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat 6699€/kk, asiakasmaksut nuoremmasta lapsesta on 32€/kk ja vanhemmasta 0€/kk. Perheen taloudellinen hyöty on 0€.

Esimerkki 4. Perhe, jossa 2 lasta (lapset ovat alle 3- ja 5-vuotiaat) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat 9530€/kk. Asiakasmaksu nuoremmasta on 335€/kk ja vanhemmasta 134€/kk. Perheen saama taloudellinen hyöty on 134€/kk.

Yhteenvetona voidaan todeta, että maksuton varhaiskasvatus tukisi ensisijaisesti keskituloisia ja hyvin toimeen tulevia.

Esimerkkikuntien tarjoama maksuton varhaiskasvatus

Valtakunnallisesti maksutonta varhaiskasvatusta on kokeiltu yksittäisissä kunnissa. Kustavissa maksutonta varhaiskasvatusta on tarjottu vuodesta 2018, Merikarvialla vuodesta 2023 ja Kurikassa vuodesta 2022 lähtien. Kaikissa näissä kunnissa tarjotaan maksutonta varhaiskasvatusta kaikille alle kouluikäisille.

Esimerkkikunnissa maksuttomuus on lisännyt lasten osallistumisastetta ja on vastaajien mukaan ollut iso kädenojennus lapsiperheille. Maksuttomuuden myötä perheet nostivat varhaiskasvatuksen tuntimääriä ja sen koettiin tukevan perheitä taloudellisesti. Sisarusten varhaiskasvatuspaikkojen irtisanominen väheni ja varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousi. Kunnan kannalta pito- ja vetovoima vahvistui hieman erityisesti uusien muuttajien osalta ja mielenkiinto kuntaa kohtaan lisääntyi, erityisesti silloin, kun mietitään muuttoa kahden kunnan välillä. Maksuttomuudella ei enää ole niin suurta markkina-arvoa, koska tulorajat ovat nousseet ja varhaiskasvatus on jo niin monelle perheelle muutenkin maksutonta. Maksuttomuuden lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös kunnan hyvään palvelutasoon, jotta lapset saavat hyvää kasvatusta ja opetusta hyvissä tiloissa ja riittävillä resursseilla.

Negatiiviset tai haasteelliset vaikutukset

Hoitoaikojen ilmoittamisesta oli epätarkkuuksia, joka lisäsi palveluohjauksen tarvetta. Lasten hoitoajat pitenivät ja loma-ajat lyhenivät. Kunnat ovat näihin ongelmiin puuttuneet ja määritelleet tai määrittelemässä tarkemmat pelisäännöt, jotta väärinkäytökseltä vältytään ja lapsen etu säilyy.

Maksu peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10§ mukaan peruuttamattomasti jätetystä varhaiskasvatuksesta voidaan periä maksu. Laki toteaa: Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peru sitä, voidaan peruuttamattomasti jätetystä varhaiskasvatuspaikasta peritä puolet tämän lain mukaan määrätystä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta periä puolet 7§:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Maksuttomuudesta huolimatta vanhempien tulee varata lapsen hoitoajat sähköisen järjestelmän kautta sovittujen tuntien mukaisesti. Vanhempien tulee myös ilmoittaa tarvikauden lomat (syys-, joului- ja hiihtoloma) sekä kesä-, heinä-, ja elokuun loma-ajat henkilökunnan lomien järjestämisen vuoksi. Loma-aikojen suunnittelu perustuu näihin huoltajien ilmoittamiin lomiin ja hoidon tarpeeseen. Varausten mukaan vahvistetaan henkilökunnan lomat, tilataan siivous- ja ruokapalvelut yms. Loma-ajoille tehdään tälläkin hetkellä enemmän varauksia kuin lapsia todellisuudessa on paikalla. Kaikista poissaoloista ei ilmoiteta, joka aiheuttaa sen, että loma-ajoille varataan liikaa ruoka-annoksia ja henkilöstöresurssia, josta aiheutuu turhia kuluja kaupungille.

Jos huoltajat ovat varanneet lapselle varhaiskasvatuspaikan, eivätkä peruuta sitä, peritään puolet varhaiskasvatusmaksusta. Maksuttomassa varhaiskasvatuksessa maksuna voidaan periä puolet vähimmäismaksusta. Tällä hetkellä perumattomista ja käyttämättömissä hoitoaikavarauksista ei peritä maksua, mutta jatkossa niistä voitaisiin periä puolet varhaiskasvatusmaksusta.

Johtopäätökset

Maksuton varhaiskasvatus saattaisi olla kaupungille merkittävä markkinointietu. Maksuttomuus saattaisi houkutella perheitä muuttamaan pysyvästi Laitilaan. Erityisesti se saattaisi houkutella keskituloisia tai ylemmän tuloluokan perheitä, joissa maksuttomuus selkeästi edellä esitetyn mukaisesti lisäisi näiden perheen tulonsiirtoa ja ostovoimaa. Maksuttomuuden kokeilu vaatisi kuitenkin onnistuakseen näkyvää kaupungin markkinointia ja julkisuuskuvan nostoa. Sosio-ekonomisesti heikoimmassa asemassa oleville perheille maksuton varhaiskasvatus ei tuo samanlaista etua, eikä todennäköisesti lisäisi Laitilan houkuttelevuutta näiden perheiden keskuudessa. Maksuton varhaiskasvatus voidaan nähdä myös lapsiperheiden pitovoimatekijänä.

Jos Laitilan kaupunki päättäisi ottaa käyttöön osittain tai kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen, tulee maksuttomuuden soveltamiselle asettaa selkeät ja läpinäkyvät kriteerit. Kriteerien tarkoituksena on turvata lapsen etu sekä varmistaa, että lapsella säilyy oikeus lepoon, lomaan ja vapaa-aikaan.

Kuntaliitosta muistutetaan kuntia siitä, että osittain tai kokonaan maksuton varhaiskasvatus jää kuntien kustannettavaksi, eikä siihen saa korotuksia esimerkiksi valtionosuuksiin. Varhaiskasvatus on lakisääteistä toimintaa ja lakisääteiset palvelut pitää järjestää. Maksuttoman varhaiskasvatuksen toteutuessa säästöjä on vaikea siltä sektorilta löytää.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen lisäksi vuoden 2025 aikana Laitilan kaupunginvaltuustolle on jätetty aloite ns. vauvarahan maksamisesta. On tärkeää huomioida kaikki nykyiset ja valmisteilla olevat lapsiperheiden etuudet, joilla tavoitellaan samoja myönteisiä vaikutuksia. Lapsiperheiden etuuksista tulee laatia koonti ja harkittu ehdotus, jonka tavoitteena on lisätä sekä Laitilassa syntyvien että kuntaan muuttavien lasten määrää vahvistamalla perheiden taloutta, helpottamalla arkea ja vahvistamalla Laitilan kuvaa lapsiystävällisenä kuntana.

Kokonaisuus tulee huomioida talousarvion kehyksissä ja vuoden 2027 talousarvion valmistelussa.

Ehdotus

Esittelijä: Susanne Laaksonen, sivistysjohtaja

Sivistysvaliokunta antaa ylläolevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja esittää, että hallitus ja valtuusto toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Lisäksi sivistysvaliokunta esittää, että kaupunginhallitus käynnistää valmistelun lapsiperheiden etuuksien kokonaisuudesta, joka yhteensovittaa erilaiset lapsiperheiden tukemiseksi tarkoitetut toimenpiteet ja huomioi kaupungin taloudelliset reunaehdot ja joka huomioidaan valmisteltaessa Laitilan strategiaa 2027-2030 ja talousarviota vuodelle 2027.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanne Laaksonen, sivistysjohtaja, susanne.laaksonen@laitila.fi

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää käynnistää valmistelun lapsiperheiden etuuksien kokonaisuudesta, joka yhteensovittaa erilaiset lapsiperheiden tukemiseksi tarkoitetut toimenpiteet ja huomioi kaupungin taloudelliset reunaehdot ja joka huomioidaan valmisteltaessa Laitilan strategiaa 2027-2030 ja talousarviota vuodelle 2027.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa sivistysvaliokunnan antaman vastineen riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan oli sivistysjohtaja Susanne Laaksonen.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanne Laaksonen, sivistysjohtaja, susanne.laaksonen@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa sivistysvaliokunnan antaman vastineen riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Kaupunginvaltuusto, § 77, 29.09.2025
Kaupunginhallitus, § 225, 06.10.2025
Kaupunginvaltuusto, § 82, 27.10.2025
Tekninen valiokunta, § 7, 28.01.2026
Tekninen valiokunta, § 15, 25.02.2026
Kaupunginhallitus, § 56, 09.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 17, 23.03.2026

§ 17

Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien vieraslajien torjuntaa

LAI Dno-2025-669

Kaupunginvaltuusto, 29.09.2025, § 77

Kaupunginvaltuutettu Riikka Wessman esitti Vihreiden valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

"Esitän, että Laitilan kaupunki ottaa käyttöönsä Crowdsorsa-mobiilipelin vieraskasvilajien torjuntaan.

Pelin tavoitteena on etsiä ja tuhota vieraslajiesiintymiä.

Haitalliset vieraslajit ovat uhka luonnon monimuotoisuudelle. Vieraslajit valtaavat elintilaa alkuperäisiltä lajeilta.

Pelin avulla saadaan nostettua tietoisuutta vieraslajeista ja osallistettua kuntalaisia torjuntatyöhön.

Tutkimusten mukaan erityisesti nuoret ovat innostuneet vieraslajien torjunnasta Crowdsorsa-sovelluksen myötä. Aktiivisin käyttäjäryhmä on ollut 13-19 -vuotiaat. Pelin käyttöönotto on siis myös tapa työllistää nuoria kesätöihin. Torjuntatyöhön voivat kuitenkin osallistua kaikenikäiset käyttäjät.

Laitilan kaupungin yhtenä strategisena päämääränä on vastuu ympäristöstä.

Vieraslajien torjunta, mikä tähtää luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen, tukee hyvin tätä strategista päämäärää.

Vieraslajit.fi -sivuston mukaan Laitilassa on havaittu komealupiinia ja jättipalsamia, mitkä ovat kumpikin tuhoavia vieraslajeja.

Kunta valitsee, mitkä kasvilajit otetaan mukaan torjuntaan, ja määrittää palkkiobudjetin. Torjuntamenetelmät ovat niitto tai kitkeminen. Pelialueena on tyypillisesti kaikki kunnan omistamat maa-alueet. Pienin paketti, jota Crowdsorsa tarjoaa kunnille, on 6000 €."

Ehdotus

-

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi em. valtuustoaloitteen lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

Kaupunginhallitus, 06.10.2025, § 225

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on teknisellä johtajalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan oli tekninen johtaja Mika Raula.

Kaupunginvaltuusto, 27.10.2025, § 82

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto käy aloitteesta lähetekeskustelun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen valiokunta, 28.01.2026, § 7

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

Vihreiden valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen, koskien vieraslajien torjuntaa. Aloitteessa esitetään, että kaupunki hankkii omistukseensa Crowdsora-mobiilipelin. Pelin tavoitteena on etsiä ja tuhota vieraslajiesiintymiä. Pelin yhtenä tavoitteena on lisätä tietoisuutta vieraslajeista ja niiden torjunnan ja hävittämisen tarpeellisuudesta. Edullisin paketti, mikä on kunnille tarjolla on 6 000 €. Pelialustana tulisi olemaan kaupungin omat maa-alueet. Muiden maanomistajien alueille tämä ei olisi käytettävissä.

Laitilassa tiedetään löytyvän mm. komealupiinia ja jättipalsamia, joten huoli vieraslajien leviämisestä ei ole turha. Kyseessä olevan pelin mukainen toiminta tulisi tapahtumaan kaupungin omilla mailla. Vuosien ajan vieraslajien hävittämisiin on panostettu omin toimenpitein, eikä tällä hetkellä ole tiedossa kaupungin alueita, joissa vieraslajeja esiintyisi. Tämä vie mielekkyyden pelin mukaiseen toimintaan.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Raula, tekninen johtaja

Tekninen valiokunta toteaa vastauksenaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, ettei se näe mielekkäänä Crowdsorsa ohjelman hankintaa, vaan se katsoo tehokkaammaksi keinoksi, myös taloudellisesti, että kaupunki jatkaa vieraslajien torjuntatyötä omilla maillaan ja panostaa asiasta tiedottamiseen.

Päätös

Tekninen valiokunta päätti keskustelujen jälkeen yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Tekninen valiokunta, 25.02.2026, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

Tekninen valiokunta käsitteli edellisessä kokouksessaan vihreiden valtuustoryhmän tekemää aloitetta, mikä koski vieraslajien torjuntaa Crowsorsa-mobiilipelin avulla ja valiokunta palautti asian uudelleen valmisteltavaksi. Edullisin paketti, mikä kunnille on tarjolla, on hinnaltaan 6 000 €. Päälle tulee maksettavia palkkioita tehtyjen töiden mukaan. Tiedossa on, että Laitilassakin on merkittäviäkin alueita, joilla esiintyy vieraslajeja. Merkittävästi näitä on esim. teiden varsilla, esim. lupiineja. Kyseinen ohjelma on käytössä useissa kunnissa ja niistä on saatu hyviäkin kokemuksia. Kaikissa niissä kunnissa, joihin saatiin yhteys, ohjelma-alueena oli kuntien omat maa-alueet.

Peliä olisi käytännössä mahdollista toteuttaa vain kaupungin omilla mailla. Muiden maanomistajien alueella työskentely edellyttäisi tähän saatuja lupia. Teiden varsilla työskentely edellyttäisi niin ikään tienpitäjän lupaa sekä tieturvakortin suorittamista.

Laitila otti muutama vuosi sitten osaa Viekas-hankkeeseen, jolla oli myös tavoitteena vieraskasvien hävittäminen. Tuolloin saaduilla kokemuksilla kaupungilla on varsin hyvä tieto ongelmallisista alueista. Hanketta pidettiin osittain onnistuneena. Ongelmalliseksi tuolloin koettiin, että vieraskasvien hävittämisen osaaminen on vähäistä. Esim. jättiputki saattaa aiheuttaa pahojakin palovammoja.

Koska kustannukset olisivat merkittäviä saavutettavaan hyötyyn nähden, niin ohjelman hankinta ei ole kannattavaa. Kaupungin omilla maa-alueilla vieraslajien torjuntaa kyetään hoitamaan turvallisesti omin ammattitaitoisin toimin. Lisäksi toiminta-alue ei olisi oikea, vaan ongelmalliset alueet jäisivät hankkeen ulkopuolelle.

Ehdotus

Esittelijä: Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö

Tekninen valiokunta toteaa vastauksenaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, ettei se näe mielekkäänä Crowdsorsa- ohjelman hankintaa,

koska se ei ole kustannustehokas keino vieraslajien hävittämiseen ja se koskisi vain kaupungin omia maa-alueita.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

-

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle teknisen valiokunnan ehdotuksen mukaisesti vastineena aloitteeseen, ettei se näe mielekkäänä Crowdsorsa- ohjelman hankintaa. Perusteena on, että ehdotettu keino ei ole kustannustehokas vieraslajien hävittämiseen ja se koskisi vain kaupungin omia maa-alueita.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan oli tekninen johtaja Mika Raula.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle teknisen valiokunnan ehdotuksen mukaisesti vastineena aloitteeseen, ettei se näe mielekkäänä Crowdsorsa- ohjelman hankintaa. Perusteena on, että ehdotettu keino ei ole kustannustehokas vieraslajien hävittämiseen ja se koskisi vain kaupungin omia maa-alueita.

Kaupunginhallitus, § 54, 09.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 18, 23.03.2026

§ 18

Valtuustoaloitteet vuonna 2025

LAI Dno-2021-206

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloitteet 2025
- 2 Alkuperäiset valtuustoaloitteet 2025

Kaupungin hallintosäännön 144 § kuuluu seuraavasti:

”Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskeissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Valtuustoaloite on toimitettava kirjallisesti tai sähköisesti kaupunginvirastoon viimeistään klo 9.00 valtuuston kokouspäivänä.”

Esityslistan liitteinä ovat vuoden 2025 aikana tehdyt valtuustoaloitteet. Lisäksi liitteenä on yhteenvedo aloitteiden käsittelystä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää annettavaksi kaupunginvaltuustolle vuoden 2025 aikana tehdyistä valtuustoaloitteista yhteenvedon mukaisen selvityksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

Liitteet

1 Alkuperäiset valtuustoaloitteet 2025

2 Valtuustoaloitteet 2025

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle vuoden 2025 aikana tehdyistä valtuustoaloitteista yhteenvedon mukaisen selvityksen.

Kaupunginhallitus, § 47, 23.02.2026
Kaupunginvaltuusto, § 19, 23.03.2026

§ 19

Kaupunginvaltuuston kokousajat syyskaudella vuonna 2026

LAI Dno-2025-596

Kaupunginhallitus, 23.02.2026, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

Laitilan kaupungin hallintosäännön 147-151 § mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille, varajäsenille sekä muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla mahdollisuuksien mukaan vähintään viisi päivää ennen kokousta. Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan toimielimen niin päättäessä lähettää sähköisesti.

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
- kaupunginjohtajalla

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuuston kokouspäivät syyskaudella 2026 ovat 28.9., 26.10., 9.11. ja 7.12.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että
kaupunginvaltuuston kokouspäivät syyskaudella 2026 ovat 28.9., 26.10., 9.11. ja 7.12.

Tekninen valiokunta, § 14, 25.02.2026
Kaupunginhallitus, § 59, 09.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 20, 23.03.2026

§ 20

Määrärahaylitys / tekninen toimi

LAI Dno-2026-118

Tekninen valiokunta, 25.02.2026, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2025 tekninen

Teknisen valiokunnan talouden toteuma vuonna 2025 toiminnallisten tulojen osalta on 101,2 % eli ylitystä 88 020 € ja toiminnallisten menojen osalta 99,6 % eli alitusta 29 198 €. Kun mukaan otetaan poistot, kustannuslaskennalliset erät ja arvonalennukset, niin tilikauden tulos on 117 % eli ylitystä 776 343 €. Koko kaupungin investointien toteutumisaste on 85,1 % ja teknisen valiokunnan osalta 87,5 %.

Esityslistan liitteenä on vuoden 2025 teknisen valiokunnan toiminnallisten tavoitteiden sekä talousarvion 2025 toteutumisraportit.

Ehdotus

Esittelijä: Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö

Tekninen valiokunta merkitsee raportit tiedokseen ja toimittaa ne kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäviksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Silvennoinen, talousjohtaja, marika.silvennoinen@laitila.fi
Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö, eva.nurmi@laitila.fi

Laitilan kaupungin hallintosäännön 88 § mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan lokakuussa tulee arvioida loppuvuoden toiminta ja talous sekä tehdä tarvittavat lisämäärärahaesitykset valtuustolle. Arvio tulee tehdä sekä ylityksistä että alituksista. Tällöin on huomioitava myös lisämäärärahojen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin. Lisämäärärahaa ei tarvitse hakea, jos saman tehtäväalueen sisällä tulee säästöä jostakin toisesta kulukategoriasta, eivätkä tehtäväalueen määrärahat kokonaisuudessaan ylity. Lisämäärärahaesitykset tulee ensisijaisesti pyrkiä kompensoimaan muiden saman hallinnonalan tehtäväalueilta.

Vuoden 2025 talousarviossa valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat palvelualueiden toimintakulut ja toimintatuotot. Määrärahat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset meno- ja tuloarviot (bruttositovuus). Vesilaitos muodostaa taseyksikön, jonka talouden ja toiminnan tavoitteet ovat sitovia yksikkönä (sitovuustaso yli-/alijäämä). Kiinteistöt, mittauspalvelu, ja rakennusvalvonta ovat nettobudjetoituja (sitovuus ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen erotus) samoin kuin investoinnit.

Teknisen valiokunnan alaisen investoinnin Varpeen koulun julkisivusaneeraus (Hankennumero 8400 / 869) kulut ylittyivät vuoden 2025 osalta noin 120.000,00 eurolla. Hankkeessa on tullut esille huomattava määrä lisätöitä, joita ei ole ollut mahdollista ennakoida. Marraskuussa arvioitiin vuodelle 2025 saapuvan maksueriä yhteensä 550.000,00 €:n suuruudelta. Lisä- ja muutostyöt sekä urakan hyvä eteneminen vuoden 2025 loppupuolella on lisännyt vuodelle 2025 kohdistuvia maksueriä edelleen arvioidusta.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee teknisen valiokunnan investoinnin määrärahan ylityksen tiedokseen ja esittää valtuustolle määrärahaylityksen hyväksymistä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan oli tekninen johtaja Mika Raula.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Silvennoinen, talousjohtaja, marika.silvennoinen@laitila.fi
Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö, eva.nurmi@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy teknisen valiokunnan investoinnin määrärahan ylityksen.

Tiedoksi

Talouspalvelut, tekninen toimi

Kaupunginhallitus, § 58, 09.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 21, 23.03.2026

§ 21

Määrärahaylitys vuoden 2025 talousarvioon / hallintotoimi

LAIDno-2026-118

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Silvennoinen, talousjohtaja, marika.silvennoinen@laitila.fi
Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

Liitteet

1 Hallintopalvelut 2025

Tilinpäätös 2025 / Määrärahojen ylitykset

Laitilan kaupungin hallintosäännön 88 § mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan lokakuussa tulee arvioida loppuvuoden toiminta ja talous sekä tehdä tarvittavat lisämäärärahaesitykset valtuustolle. Arvio tulee tehdä sekä ylityksistä että alituksista. Tällöin on huomioitava myös lisämäärärahojen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin. Lisämäärärahaa ei tarvitse hakea, jos saman tehtäväalueen sisällä tulee säästöä jostakin toisesta kulukategoriasta, eivätkä tehtäväalueen määrarahat kokonaisuudessaan ylitä. Lisämäärärahaesitykset tulee ensisijaisesti pyrkiä kompensoimaan muiden saman hallinnonalan tehtäväalueilta.

Vuoden 2025 talousarviossa valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat palvelualueiden toimintakulut ja toimintatuotot. Määrarahat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset meno- ja tuloarviot (bruttositovuus). Vesilaitos muodostaa taseyksikön, jonka talouden ja toiminnan tavoitteet ovat sitovia yksikkönä (sitovuustaso yli-/alijäämä). Kiinteistöt, mittaushallinto, ja rakennusvalvonta ovat nettobudjetoituja (sitovuus ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen erotus) samoin kuin investoinnit.

Kaupunginhallituksen alaisten palveluiden toimintakulut ylittyivät noin 150 tuhannella eurolla. Keskeisiä tekijöitä toimintakulujen ylitykselle ovat Varpuksen koulun kiinteistön toimintakulujen ylittyminen lähes 0,5 miljoonalla eurolla alkuperäiseen talousarvioon

nähdén. Varppeen koulun sisäiset vuokratulot on pääosin kirjattu kaupunginhallitukselle, sillä tilat ovat remontissa, eivätkä ne ole täysimääräisesti sivistystoimen käytössä. Sivistystoimi puolestaan maksaa ulkoista vuokraa väistötiloista. Varppeen koulun toimintakulujen ylitystä ei ole osattu täysimääräisesti huomioida muutetussa talousarviossa. Ilman Varppeen koulun vaikutusta kaupunginhallitus olisi alittanut määrärahasa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee kaupunginhallituksen alaisten palveluiden määrärahan ylitykset tiedokseen ja esittää valtuustolle määrärahaylityksen hyväksymistä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 21

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Silvennoinen, talousjohtaja, marika.silvennoinen@laitila.fi
Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen alaisten palveluiden määrärahaylityksen hyväksymistä.

Kaupunginhallitus, § 42, 23.02.2026
Kaupunginvaltuusto, § 22, 23.03.2026

§ 22

Laitilan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedot

LAI Dno-2026-118

Kaupunginhallitus, 23.02.2026, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Silvennoinen, talousjohtaja, marika.silvennoinen@laitila.fi

Yhteenveto vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedoista

Kaupungin tilikauden ylijäämäksi on muodostumassa 1,8 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 1,7 milj. euroa. Vuoden 2024 ylijäämä oli 2,2 milj. euroa ja tulos 2,1 milj. euroa. Verotulot 18,0 milj. euroa vähenivät 0,6 % vuodesta 2024 (18,1 milj. euroa). Valtionosuudet 12,8 milj. euroa puolestaan kasvoivat 3,6 % vuodesta 2024 (12,4 milj. euroa). Laitilan kaupungin ulkoiset toimintakulut 34,2 milj. euroa kasvoivat 1,7 milj. euroa (5,2 %) ja ulkoiset toimintatuotot 10,0 milj. euroa kasvoivat 476 t. euroa (5,0 %) vuodesta 2024. Tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan kuntien toimintakulujen kasvu oli keskimäärin 5,3 %. Kuntien menojen kasvu olisi voinut olla huomattavasti suurempaa, mutta sopeutustoimien ansiosta se pysyi maltillisena. Kuntien menoja kasvattivat muun muassa TE-palvelu-uudistus, kunnallisen palkkaratkaisun vaikutukset sekä tehtävien laajennukset, kuten oppimisen ja koulun käynnin tuen uudistaminen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.12.2024 talousarvion vuodelle 2025. Toimintakulut toteutuivat noin 1,3 milj. euroa (3,7 %) talousarviota alhaisempina. Toimintatuotot puolestaan toteutuivat 1,8 milj. euroa (22 %) arvioitua korkeampina. Merkittävä ero johtuu pääasiassa kotoutumiskorvauksista. Talousarviota laadittaessa oli vallalla käsitys, että kotoutumiskorvauksiin tehtäisiin valtion taholta suuria leikkauksia tai ne lakkautettaisiin kokonaan, joten varovaisuuden periaatetta noudattaen korvaukset arvioitiin pieniksi. Poistojen ja arvonalentumisten toteuma 4,7 milj. euroa oli 0,8 milj. euroa arvioitua korkeampi, sillä sote kiinteistöjen poistosuunnitelmia muutettiin vastaamaan vuonna 2013 voimaan tulleita poistoaikoja. Lisäksi terveyskeskuskiinteistöön tehtiin arvonalentumiskirjaus, sillä ulkopuolisen AKA-arviotsijan tekemän arvion mukaan kiinteistön markkina-arvo oli tasearvoa alhaisempi. Terveyskeskus rakennus tullaan yhtiöittämään vuoden 2026 alussa.

Tehtäväkohtaisesti merkittävimmät erot talousarvioon nähden johtuvat TE-uudistuksesta, sillä valtionkonttorin raportointivaatimusten vuoksi kaupunki joutuu laskuttamaan tuottamansa lakisääteiset lähipalvelut isäntäkunta Turulta. Turku puolestaan laskuttaa ne sekä tuottamansa yhteiset palvelut kaupungilta. Lakisääteisten TE-palvelujen nettovaikutukseen tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta, sillä ristiin laskutukset näkyvät sekä toimintatuotoissa että kuluissa. Talousarviota tehdessä valtiokonttorin raportointivaatimukset eivät kuitenkaan olleet tiedossa. Toinen merkittävä ero johtuu siitä, että Varpeen koulun kustannukset ovat toteutuneet huomattavasti arvioitua korkeampina johtuen osittain väistöilöjen

rakentamiseen liittyvistä kustannuksista. Tämä näkyy erityisesti kaupunginhallituksen kuluissa, sillä remontissa olevan koulun sisäiset vuokratulot kirjataan kaupunginhallitukselle. Sivistystoimi puolestaan maksaa vuokraa väistötiloista.

Laitilan kaupungin toimintakate 24,3 milj. euroa heikkeni edellisvuodesta 5,2 % (23,1 milj. euroa vuonna 2024) ja vuosikate 0,7 milj. euroa (9,8 %) vuosikatteen ollessa 6,4 miljoonaa euroa. Vuosikate kattaa poistot ja investoinnit.

Investointiosan menot olivat yhteensä 3,9 milj. euroa, joka on 0,1 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Valtuusto hyväksyi investointiosaan lisämäärärahoja ja siirtoja yhteensä -0,2 milj. euroa, jolloin investointien muutetut talousarviomenot olivat 4,5 milj. euroa. Investointien toteuma-aste muutettuun talousarvioon nähden oli noin 87 %.

Suurimmat yksittäiset toteutuneet investointikohteet olivat vuonna 2025: Samppanummen katujen peruskunnostus 684 180 euroa, varppeen koulun julkisivusaneeraus 669 548 euroa ja urheilutalon peruskorjaus 505 398.

Laitilan kaupungin korollinen vieras pääoma oli vuoden 2025 lopussa 17,75 milj. euroa. Asukaskohtaisesti lainaa oli 2 110 euroa (vuonna 2024 asukaskohtainen laina oli 2 506 euroa). Lainamäärä laski 3,5 milj. euroa edellisvuodesta. Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä oli 3 450 euroa vuonna 2024.

Keskeisiä ennakkollisia tunnuslukuja tarkasteltaessa voidaan todeta seuraavaa:

- Vuosikate asukasta kohti laski 833 eurosta 757 euroon.
- Investointien tulorahoitus parani 162 prosentista 164 prosenttiin.
- Omavaraisuusaste nousi 59 prosentista 62 prosenttiin. Laitilan omavaraisuusaste on silti alle tavoitetason.
- Suhteellinen velkaantuneisuus on 65 prosenttia ja väheni edellisvuodesta (74 % vuonna 2024).
- Taseen kertynyt ylijäämä kasvoi 14,4 miljoonasta eurosta (1 708 euroa/asukas) 16,2 miljoonaan euroon (1 920 euroa/asukas).

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen tilinpäätöksen 2025 ennakkotiedot ja saattaa ne edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan oli talousjohtaja Marika Silvennoinen.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Silvennoinen, talousjohtaja, marika.silvennoinen@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedot.